

Zaburzenia nerwicowe

7

Antoni Naglik
pedagog, konsultant w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym
(profilaktyka, poradnictwo z zakresu uzależnień) dla studentów i pracowników PŁ

Adelina Naglik
psycholog w Domu Pomocy Społecznej w Łodzi

W poprzednich numerach poruszałem tematy związane z różnego rodzaju uzależnieniami, z formami terapii uzależnień oraz fazami jego rozwoju. Pisaliśmy również o dialogu motywującym, czyli o formie rozmowy, która ma na celu zmotywować drugą osobę do zmian. W tym numerze chcemy przedstawić zaburzenia nerwicowe.

Charakterystyka zaburzenia

Pojęcie „nerwica” (neurosis) zostało po raz pierwszy użyte w XVIII w. przez szkockiego lekarza Williama Cullena, a następnie zagościło w psychiatrii w celu odróżnienia tych zaburzeń (głównie lękowych) od melancholii (depresji) i psychoz.

Zaburzenia nerwicowe nie są chorobą psychiczną, ponieważ nie występują w nich jakościowe, tylko ilościowe zmiany w funkcjonowaniu psychiki. Oznacza to, że takie same objawy, na które skarży się osoba na nie chorująca, występują także u tych, którzy nie przejawiają zaburzeń nerwicowych. U osób zdrowych pojawiają się jednak bardzo rzadko, zwykle w sytuacjach trudnych, po czym ustępują, nie zakłócając poważnie funkcjonowania systemu nerwowego. Każdy z nas pamięta chwile, w których waliło mu serce, drżały ręce, wybuchał gniewem lub miał ochotę wszystko zostawić i uciec. Jednak osobie chorującej na zaburzenia nerwicowe takie stany zdarzają się często, stanowią jego codzienność.

Fot. Pixabay

Jak powstają zaburzenia nerwicowe?

W każdym zaburzeniu nerwicowym pod powierzchnią aktualnych konfliktów można dojść do konfliktów z pierwszymi reprezentantami świata społecznego – rodziców, opiekunów. Ten pierwszy związek staje się podstawą do formowania się dalszych związków. Późniejsze sytuacje konfliktowe są w pewnym stopniu odbiciem pierwszych konfliktów ze światem społecznym. Jedną z teorii głosi, że osoby te, we wczesnym dzieciństwie nie miały zaspokojonych potrzeb tj: miłości, akceptacji, uznania, rozwijania poczucia własnej wartości, aktywności i samorealizacji. Wszystkie razem zapewniają poczucie bezpieczeństwa, które daje obecność matki. I tak np. pacjenci chorujący na zaburzenie obsesyjno – kompulsyjne wspominają o posiadaniu „zimnych”, mało uczuciowych rodziców.

Objawy somatyczne

Główną przyczyną poszukiwania pomocy przez pacjentów są różne objawy somatyczne, dlatego osoby te często trafiają najpierw do lekarzy rodzinnych, internistów, kardiologów, neurologów czy fizjoterapeutów. Najczęstsze objawy somatyczne w zaburzeniach nerwicowych to:

- napięciowy ból głowy, ból żołądka, serca, kręgosłupa, zawroty głowy, drżenie kończyn, kołatanie serca, nagłe uderzenie gorąca,
- zespoły objawów charakterystyczne dla niektórych chorób czy stanów fizjologicznych (np. urojona ciąża, zaburzenia mowy, zaburzenia równowagi, napady drgawkowe przypominające padaczkę, itd.),
- zaburzenia funkcjonowania organów wewnętrznych porażenia narządów ruchu lub pewnych ich części,
- zaburzenia wzroku, słuchu lub nadmierna wrażliwość na bodźce, trudności z oddychaniem, uczucie ciasnoty w klatce piersiowej,
- zaburzenia seksualne.

Znane osoby z nerwicą

Wiele sławnych ludzi i postaci historycznych, cierpiało na różnego rodzaju fobie. Większość z nich doświadczała popularnych lęków jak większość z nas, niektórzy natomiast bali się rzeczy na prawdę ekstremalnych. Oto kilka przykładów:

- Bolesław Prus, autor „Lalki” był dręczony przez lęk przestrzeni,
- Alfred Hitchcock panicznie bał się ptaków; nigdy w życiu nie dotknął ptasiego pióra. Pewnie dlatego słynne

„Ptaki” w jego reżyserii są pokazane w taki sposób, by ludzie podczas projekcji krzyczeli. Bał się także jajek.

- Adele – strach przed występami publicznymi. Na początku kariery bywała tak zdenerwowana, że musiała przerywać koncerty, by zwymiotować za kulisami.

- George Washington - Tafefobia (lęk przed pochowanym żywcem). Pomimo bohaterskich zasług miał bardzo poważne obawy przed byciem pochowanym żywcem. Zostało to jasno wyrażone na łożu śmierci, w 1799 roku, gdzie jego towarzysze zrealizowali jego ostatnią wolę, polegającą na dwudniowej obserwacji ciała, na wypadek, gdyby jeszcze żył. Lęk przed przedwczesnym pochówkiem, jeszcze za życia (tafefobia) był bardzo popularną fobią ludzi żyjących w XVI i XVII wieku. Wynikało to przede wszystkim z prymitywnej praktyki medycznej, która nie raz myliła się w stwierdzeniu zgonu.

- Napoleon Bonaparte, Adolf Hitler i Juliusz Cezar - Ailurofobia - lęk przed kotami

- Matthew McConaughey - Batofobia - strach przed tunelami

- Kelly Osbourne - Hafefobia - strach przed dotykiem

- Pamela Anderson - Ejsotropofobia - strach przed lustrami

- Nicole Kidman - Mottefobia, Entomofobia - lęk przed motylami, owadami.

- Madonna - Brontofobia - strach przed burzami, piorunami i błyskawicami

- David Beckham - Ataksofobia - strach przed bałaganem, Nozofobia - strach przed byciem chorym.

Jak widać, zaburzenia nerwicowe nie są wcale rzadkim zjawiskiem. Wiele osób boi się przyznać do różnych fobii, ponieważ obawiają się, że zostaną np. wysmiani, albo uznani za niespełna rozumu. Warto skorzystać z pomocy specjalisty – często bez leczenia nerwice mogą trwać bardzo długo i naprawdę uprzykrzyć życie.

Fot. Pixabay